

Stanowisko Gminy w przedmiocie pism mieszkańców nazwanych „Sprzeciwem” przeciwko uchwale nr IX/75/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Złotoryja przewidującego lokalizację elektrowni wiatrowych, doręczonych w dniach 05.02.2025 r. i 28.02.2025 r.

Po zapoznaniu się z treścią przywołanego wyżej pisma nazwanego „Sprzeciwem” niniejszym przedstawiam stanowisko w odniesieniu do poszczególnych zagadnień podniesionych w tymże piśmie tj.:

1. „Zniekształcenie krajobrazu”

Gierałtowiec to malownicza miejscowość, której walory krajobrazowe przyciągają zarówno turystów, jak i mieszkańców (przepiękny widok na Karkonosze). Budowa farm wiatrowych w tym rejonie z pewnością wpłynie negatywnie na estetykę tego terenu. Zmiana krajobrazu na tak dużą skalę, szczególnie w kontekście wysokości turbin, wpłynie na atrakcyjność wizualną oraz może zmienić charakter wsi w sposób nieodwracalny”.

Odpowiedź:

W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 ze zm.) zostały uregulowane kwestie dotyczące krajobrazu, w tym krajobrazu priorytetowego. Przez krajobraz priorytetowy w rozumieniu ustawy należy rozumieć krajobraz szczególnie cenny dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe, i jako taki wymagający zachowania lub określenia zasad i warunków jego kształtowania.

Kwestie sporządzania audytów krajobrazowych, w tym stosowaną przy sporządzaniu audytów krajobrazowych klasyfikację krajobrazów opracowaną w oparciu w szczególności o takie kryteria jak charakter dominujących w krajobrazie czynników, rzeźba terenu i pokrycie terenu, określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 394).

Z projektu audytu krajobrazowego województwa dolnośląskiego, opublikowanego w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego wynika, że na terenie gminy Złotoryja nie występują krajobrazy priorytetowe.

Z punktu widzenia autora projektu audytu krajobrazowego Gierałtowiec nie stanowi krajobrazu szczególnie cennego dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe.

Elektrownie wiatrowe bez wątpienia stanowią istotną dominantę krajobrazową. Odbiór wizualny elektrowni wiatrowych ma jednak charakter czysto subiektywny.

2. „Spadek wartości nieruchomości”

Planowana inwestycja wiąże się również z obawami o spadek wartości nieruchomości w obrębie Gierałtowca. Potencjalni nabywcy mogą zniechęcać się do zakupu nieruchomości w pobliżu farm wiatrowych, co obniży wartość mieszkań oraz działek w tej okolicy. Jest to

kwestia, którą należy wziąć pod uwagę, szczególnie w kontekście ochrony interesów mieszkańców”.

Odpowiedź:

Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego to głównie tereny rolnictwa i zieleni. Umożliwienie lokalizowania elektrowni wiatrowych na określonych w liniach rozgraniczających częściach tych terenów (terenach elektrowni wiatrowych) nie uniemożliwi korzystania z nieruchomości lub ich części w dotychczasowy sposób lub zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem. Tereny rolnictwa i zieleni nie zmienią swojego przeznaczenia w nowym planie miejscowym i będą mogły być w dalszym ciągu wykorzystywane w dotychczasowy sposób. Umożliwienie lokalizowania elektrowni wiatrowych nie wpłynie na spadek wartości nieruchomości, które są i będą wykorzystywane pod uprawy rolne lub zieleni. Nieruchomości przeznaczone pod zabudowę są i będą zlokalizowane poza strefą oddziaływania elektrowni wiatrowych. Umożliwienie lokalizowania elektrowni wiatrowych nie wpłynie również na spadek wartości tych nieruchomości. Odmienna sytuacja byłaby w przypadku zlokalizowania tego typu nieruchomości w strefie oddziaływania elektrowni wiatrowych, jednakże polskie przepisy takich rozwiązań nie przewidują.

3. „Brak rzetelnych informacji o infrastrukturze towarzyszącej”

W związku z proponowaną zmianą planu zagospodarowania przestrzennego, wciąż brak jest szczegółowych informacji na temat planowanej infrastruktury towarzyszącej, w tym drobnych dróg dojazdowych, sieci energetycznych, czy innych instalacji niezbędnych do funkcjonowania farm wiatrowych. Bez precyzyjnych danych na ten temat trudno ocenić rzeczywisty wpływ inwestycji na lokalną społeczność, środowisko oraz bezpieczeństwo”.

Odpowiedź:

Przygotowanie każdej inwestycji jest procesem złożonym i czasochłonnym. Jednym z kluczowych elementów tego procesu jest opracowanie i uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który taką inwestycję na danym terenie dopuszcza. Zakres projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego został określony w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2021 r. poz. 2404). Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W ramach jej przeprowadzania konieczne jest między innymi sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko, której zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko musi być uzgodniony z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym. Projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko podlega opiniowaniu przez organy, o których mowa powyżej. Szczegółowe informacje dotyczące całej inwestycji zawarte zostaną w dokumentacji projektowej, której zlecenie i opracowanie nastąpi po wejściu w życie planu miejscowego. Aktualnie planowana inwestycja jest na wczesnym etapie przygotowania. Znane są założenia projektowe, które zostały przedstawione w dniu 16 stycznia br. na spotkaniach otwartych.

4. „Zbyt duży obszar objęty zmianą planu”

Zaproponowany obszar przeznaczony pod farmy wiatrowe obejmuje zbyt dużą część wokół wsi, co zwiększa skalę potencjalnych negatywnych skutków inwestycji. W związku z tym wnioskuję o ograniczenie obszaru objętego zmianą planu, uwzględniając mniejsze, bardziej odpowiednie lokalizacje dla takich inwestycji. Przedstawiona lokalizacja turbin wiatrowych na spotkaniu w dniu 16.01.2025 r. nie musi obejmować tak dużego obszaru, jaki ujęto w podjętej uchwale. Wiatraki, ze względu na generowany przez nie hałas, wibracje oraz tzw. efekt migotania cienia, mogą mieć negatywny wpływ na zdrowie osób mieszkających w pobliżu. Istnieje wiele badań wskazujących na związek między ekspozycją na hałas od turbin wiatrowych a problemami ze snem, stresem, a także ryzykiem wystąpienia innych schorzeń. Uważam, że w kontekście planowanej inwestycji powinny zostać przeprowadzone szczegółowe badania wpływu turbin na zdrowie lokalnej społeczności”.

Odpowiedź:

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego został wyznaczony zgodnie z ustawą z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 317). Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 2 tej ustawy plan miejscowy, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, sporządza się co najmniej dla obszaru położonego w granicach gminy, w której jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, znajdującego się w odległości, o której mowa w art. 4 ust. 1 (w artykule tym mówi się o odległości elektrowni od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej wynoszącej nie mniejszej niż 700 m – zgodnie z planem miejscowym).

Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk Komitet Inżynierii Środowiska w 2022 roku opublikowało monografię nr 178 pt. „Elektrownie wiatrowe w środowisku człowieka”. Na uwagę zasługują między innymi konkluzje, sugestie i spostrzeżenia autorów sumujące monografię. Można z nich dowiedzieć się między innymi, że:

- 1) zdaniem Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) energia wiatrowa powiązana jest z mniejszą ilością negatywnych oddziaływań na zdrowie niż inne formy tradycyjnego wytwarzania energii, a wręcz będzie miała pozytywne skutki dla zdrowia poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń;*
- 2) wyniki przeprowadzanych przez ekspertów pomiarów terenowych hałasu wokół farm wiatrowych, wskazują, że odległością minimalną w Polsce, pełniącą rolę światła ostrzegawczego, może być 500 metrów. Jednak ostateczna odległość, powinna być zawsze określona metodami obliczeniowymi i weryfikowana pomiarami terenowymi;*
- 3) turbiny wiatrowe należy traktować jak każde inne przemysłowe źródło hałasu. Zasięg ich oddziaływania akustycznego nie odbiega od oddziaływania powszechnie występujących antropogenicznych źródeł hałasu. Przy ocenie tego hałasu istotną kwestią nie jest jego percypowanie, ale jego poziom i charakter;*
- 4) w kwestii dźwięków emitowanych przez turbiny wiatrowe, zdecydowana większość naukowców jest zgodnych co do tego, że nie ma jednoznacznych dowodów na to, by hałas, w tym infradźwięki, których źródłem są elektrownie wiatrowe, wywierał negatywny wpływ na zdrowie lub samopoczucie człowieka;*
- 5) dźwięk wytwarzany podczas pracy turbiny jest różnie odbierany przez ludzi, w zależności od ich wrażliwości oraz nastawienia do obecności tej instalacji. Dominującym czynnikiem, kreującym postawy społeczne w stosunku do energetyki wiatrowej jest słyszalna część spektrum akustycznego, pochodzącego od pracy turbin;*
- 6) przeważająca większość badań wskazuje na znaczący spadek dokuczliwości oddziaływania akustycznego wraz ze zwiększaniem odległości od turbiny. Wyniki tych badań wskazują także na brak wpływu hałasu słyszalnego na zmiany kliniczne badanych*

osób oraz na inne potencjalne zmienne, które mogą mieć wpływ na taki stan rzeczy, lecz nie są bezpośrednio związane z tym hałasem;

- 7) zaobserwowane poziomy hałasu infradźwiękowego od turbin wiatrowych są niższe lub porównywalne z hałasem towarzyszącym typowym naturalnym źródłom infradźwięków (np. wiatr, fale, pioruny, ulewny deszcz), występujących powszechnie w przyrodzie oraz hałasem infradźwiękowym towarzyszącym człowiekowi w codziennych czynnościach bytowych (np. pojazdy, głośniki, silniki, urządzenia AGD, samoloty);*
- 8) aby można było mówić o uciążliwości, częstotliwość migotania cienia powinna wynosić powyżej 2,5 Hz, co przy trzyłopatowej turbinie wiązałoby się z liczbą 50 obrotów na minutę. Współcześnie stosowane turbiny wiatrowe obracają się z liczbą od 3 do 20 obrotów na minutę, co daje częstotliwości migotania w obszarze cienia od 0,15 Hz do 1 Hz. Istotne efekty zdrowotne, które mogą wystąpić w związku z migotaniem, stwierdza się dopiero od częstotliwości 3 Hz, której współczesne turbiny nie emitują;*
- 9) dla minimalizacji efektów refleksów świetlnych, zaleca się stosowanie turbin wiatrowych malowanych specjalnymi farbami oraz wykonanych z materiałów ograniczających odbijanie promieni świetlnych;*
- 10) nie ma również zagrożenia dla zdrowia ludzkiego ze strony turbin wiatrowych, w przypadku oddziaływań elektromagnetycznych i wibracyjnych, przy zachowaniu kardynalnych środków ostrożności. Obecnie stosowana metodyka określania stopnia maksymalnego natężenia negatywnych oddziaływań elektrowni wiatrowych na zdrowie człowieka oraz dopuszczalne normy w zakresie pól elektromagnetycznych i wibracji, zapewniają odpowiedni poziom bezpieczeństwa.*

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, na podstawie którego ma być lokalizowana elektrownia wiatrowa, wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach jej przeprowadzania konieczne jest między innymi sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko, której zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko musi być uzgodniony z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym. Projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko podlega opiniowaniu przez organy, o których mowa powyżej.